

escola anòia

PROJECTE LINGÜÍSTIC

EN PROCÉS DE REVISIÓ

ÍNDEX

1- Presentació del document	3
2- Marc legal	4
3- Context sociolingüístic	5
3.1.- Alumnat	5
3.2.- Professorat	5
4- Les llengües estrangeres a l'Escola	7
5- Objectius en relació a l'aprenentatge i l'ús de les llengües	8
6- La llengua catalana, llengua vehicular i eina de convivència	9
7- Criteris metodològics i organitzatius	10
7.1.- Llengua oral	11
7.2.- Llengua escrita	11
7.3.- Avaluació continuada	11
7.4.- Immersió lingüística	12
7.5.- Atenció a la diversitat	12
7.6.- Metodologies i materials didàctics	12
7.7.- Recursos TIC	13
7.8.- Agrupaments	13
7.9.- Organització de la programació curricular	13
8- Recursos i accions	15
8.1.- Recursos	15
8.2.- Accions	16
9- La comunicació interna i la relació amb l'entorn	17
9.1.- Llengua del centre	17
9.2.- Comunicació externa	17
9.3.- Ús no sexista del llenguatge	17

1- PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT

El nostre Projecte Educatiu és el resultat d'un procés d'anàlisi i de reflexió interna sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües tant de la llengua catalana, la llengua vehicular a l'escola com de les altres llengües curriculars del centre. També s'analitza com es duu a terme el desenvolupament de les competències lingüístiques així com els aspectes organitzatius i de gestió vinculats que tinguin repercussions lingüístiques en el centre.

El Projecte Lingüístic, que es va revisar el curs 2018-2019 i que està pendent de l'elaboració definitiva, d'acord amb el Pla estratègic del centre que es va elaborar el curs 2018-2019, forma part del Projecte Educatiu de l'Escola Anòia, també en procés de revisió.

2- MARC LEGAL

Les referències normatives en les quals es basa el present Projecte Lingüístic són les següents:

- Estatut d'Autonomia de Catalunya, de 2006
- Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu
- Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria

3- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

3.1.- ALUMNAT

L'alumnat de l'Escola Anòia prové majoritàriament dels tres centres concertats adscrits a la nostra Escola (Fundació Escola Mowgli, Escola de l'Ateneu Igualadí i Col·legi Jesús Maria). Aquests últims cursos ha augmentat significativament (aproximadament un 15%) la matrícula a 1r d'ESO d'alumnes procedents d'altres centres de primària de la ciutat, tant públics com concertats i de localitats de la comarca (Calaf, Santa Margarida de Montbui, Castellolí, Vilanova del Camí, Jorba, Òdena). La majoria del nostre alumnat ha estat escolaritzat a Catalunya i, per tant, coneix i domina les dues llengües oficials a Catalunya i ha cursat l'anglès com a primera llengua estrangera.

La majoria de l'alumnat del centre té com a llengua familiar el català, que és també la llengua que utilitzen els alumnes en la seva relació dins l'àmbit escolar.

Al centre tenim un percentatge important de famílies procedents de zones de parla castellana. Aquests alumnes al centre utilitzen la llengua catalana però en l'àmbit familiar és el castellà la seva llengua de comunicació.

L'alumnat que arriba al centre i no coneix el català, però sí el castellà, se situa a l'entorn d'un 5%. Per altra banda, ara es trona a produir l'arribada d'alumnes procedents d'altres zones del món i que desconeixen el català i el castellà, per aquest alumnat l'escola té preparat un programa d'immersió lingüística que el porta a terme la psicòloga de l'escola, ja que en aquests moments el centre no disposa d'Aula d'Acollida. En aquest cas, en el moment de mantenir comunicació amb les famílies s'utilitza el servei de Mediació Lingüística.

Tot i que la gran majoria de l'alumnat comprèn i s'expressa en català i castellà al centre, les llengües que parlen i utilitzen a casa són molt variades: àrab, ucraïnès, xinès entre d'altres.

3.2.- PROFESSORAT

Pel que fa a la competència lingüística del professorat, en la seva totalitat parlen i escriuen el català i el castellà correctament i sense cap dificultat.

Pel que fa al professorat amb titulació de l'àmbit de llengües (especialitat en llengua catalana, castellana, anglesa i francesa), la seva distribució és la següent:

- Llengua catalana: 2 professors
- Llengua castellana: 2 professors
- Llengua anglesa: 2 professors

- Llengua francesa: 1 professor
- Llengua alemanya: 1 professor

Pel que a la llengua anglesa, i sense comptabilitzar el professorat titulat, a l'entorn d'un 40% dels professors tenen un bon domini de la llengua anglesa i un 6% té un bon coneixement de la llengua alemanya.

4- LES LLENGÜES ESTRANGERES A L'ESCOLA

El centre ofereix la llengua anglesa com a primera llengua estrangera i la llengua francesa i la llengua alemanya com a matèries optatives.

Respecte a la llengua anglesa, i segons estableix el currículum, la matèria té una dedicació horària de tres hores setmanals en els nivells de 1r, 3r, i 4t de l'ESO, pel contrari, a 2n de l'ESO s'imparteixen 4 hores setmanals. Per a cada nivell de l'ESO s'ha establert un desdoblament d'una hora per a cada grup i durant tot el curs.

En acabar l'educació obligatòria el nostre alumnat ha d'haver assolit, en totes les llengües, els coneixements orals i escrits que fixa el currículum d'aquesta etapa. En el cas de la llengua anglesa, aquests es corresponen amb el nivell B1 de coneixement de llengua del Marc europeu comú de referència per a les llengües del Consell d'Europa. Per aquest motiu, aquells alumnes que així ho desitgin, es presenten a les proves per a l'obtenció del títol Preliminary English Test (PET) de Cambridge.

La llengua francesa és una matèria optativa des de 1 d'ESO fins a 3r d'ESO, amb una dedicació horària de dues hores setmanals.

La llengua alemanya s'ofereix a 3r i 4t de l'ESO, també amb una dedicació horària de dues hores setmanals.

5- OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

L'aprenentatge de la competència lingüística es basa en l'aprenentatge significatiu i funcional afavorint les situacions comunicatives en qualsevol àmbit i registre. L'objectiu fonamental és el treball i l'aprofundiment de les habilitats lingüístiques bàsiques: escoltar, parlar, llegir i escriure. En acabar l'ESO, l'objectiu a assolir és que tot l'alumnat sigui capaç d'utilitzar les llengües catalana i castellana de manera habitual i correctament.

Pel que a la llengua estrangera comuna a tots els alumnes, la llengua anglesa, l'objectiu final de l'ESO és assolir una competència suficient en aquesta llengua, equiparable al nivell B1.

Pel que fa a l'alumnat adscrit al grup de diversitat com al nouvingut el seu aprenentatge lingüístic també es basa en l'adquisició de les quatre habilitats bàsiques (parlar, escoltar, escriure i llegir).

Pel que fa a l'alumnat amb NEE, cal seguir el seu propi Pla Individualitat, si bé en l'aspecte lingüístic es prioritza tots aquells aspectes més comunicatius i funcionals.

6- LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I EINA DE CONVIVÈNCIA

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament i per tant és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del nostre centre. La llengua catalana esdevé l'eina de cohesió i integració de totes les persones del centre i és també el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques tant a nivell intern com extern de la comunitat educativa així com les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn.

7- CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

Amb la finalitat que l'alumnat assoleixi un nivell adient en l'expressió i la comprensió de la llengua catalana, al centre treballarem amb la visió i coordinació necessàries perquè cada professor sigui també professor de llengua en la seva àrea de treball. Per aquest motiu, des de totes les àrees i matèries s'elaboren els materials didàctics i d'avaluació en llengua catalana, de la mateixa manera que és aquesta la que s'utilitza en el treball de l'expressió oral que es realitza en totes les àrees.

Pel que fa a les altres llengües que es treballen al centre, i per garantir el seu aprofitament i un aprenentatge òptim, en les sessions en llengua castellana i llengua anglesa sempre s'utilitza aquesta llengua com a llengua vehicular a l'aula.

Amb la finalitat d'afavorir i potenciar l'aprenentatge funcional i l'expressió oral, les sessions de llengua sempre disposen de sessions amb desdoblament:

- Llengua catalana: una sessió de desdoblament durant dos trimestres.
- Llengua castellana: una sessió de desdoblament durant dos trimestres a 1r d'ESO i una sessió de desdoblament durant un trimestre a 2n, 3r i 4t d'ESO.
- Llengua anglesa: una sessió de desdoblament durant tot el curs.

Pel que fa a l'alumnat nouvingut, i atès que la llengua catalana és la llengua vehicular del centre, el professorat sempre s'hi dirigirà en llengua catalana per afavorir així el seu procés d'immersió lingüística i d'integració al centre i a casa nostra.

Una de les eines que facilita i normalitza l'aprenentatge d'una llengua és el contacte amb aquesta, de manera que l'escola afavoreix i potencia la realització de les activitats següents:

- Assistència a xerrades
- Participació en concursos (diverses llengües i diferents àmbits)
- Auxiliar de conversa en llengua anglesa
- Pel·lícules i vídeos, des de totes les àrees, en llengua original (si aquesta és la catalana, castellana o anglesa)
- Realització d'activitats didàctiques en altres llengües a totes les matèries
- Ús de diverses eines TIC

7.1.- Llengua oral

Per al centre, és fonamental el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Una molt bona competència oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. En acabar l'Educació Secundària Obligatòria l'alumnat ha d'haver assolit un molt bon domini de l'expressió oral, base de la competència comunicativa, per tal de poder fer front als reptes de la seva formació postobligatòria i als de la societat.

Al centre es treballa la llengua oral en tots els nivells i en totes les àrees, emprant diversos registres i modalitats: conversa, dramatització, argumentació, entrevista, exposicions orals, presentacions, lectures...

7.2.- Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita té com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori la formació de lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu, al centre s'apliquen les orientacions que dona el currículum establert pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i es planifiquen activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diferents nivells. Tot el procés d'ensenyament-aprenentatge de la lectura i escriptura té, al nostre centre, un plantejament global perquè és un procés que cal treballar des de totes les àrees.

És el departament d'humanitats el dinamitzador de tot un seguit d'actuacions, que es desenvolupen en totes les àrees, per tal de treballar de manera globalitzada la lectura, l'escriptura i l'expressió oral.

7.3.- Avaluació continuada

L'avaluació forma part del procés d'ensenyament-aprenentatge.

És el departament d'Humanitats del centre el que coordina l'organització del currículum i l'atenció personalitzada en l'àmbit de les llengües, estableix els criteris, els indicadors i els mecanismes de seguiment i avaluació de tots aquells processos que inclouen l'ús de la llengua, en qualsevol de les àrees del centre. És el mateix departament el que valora els resultats de les proves externes de 4t de l'ESO per a poder establir les mesures de millora que es creuin convenientes a qualsevol nivell i/o àrea.

Tenint en compte que la competència lingüística és la base de qualsevol altre aprenentatge i la base també de la comunicació i les relacions humanes, aquesta ha de ser valorada des de tots els àmbits. L'estudiant ha de ser conscient que la llengua, com a base de la comunicació s'ha de valorar i treballar des de totes les àrees.

7.4.- Immersió lingüística

Per garantir que l'alumnat nouvingut del centre rebi una acollida i una atenció lingüística de qualitat, que li permeti accedir amb facilitat a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles, l'Escola Anòia disposa d'un Pla d'Acollida on es contempen i es desenvolupen totes les accions a prendre amb l'alumnat nouvingut i sota l'assessorament de l'equip LIC de la zona.

Serà la Comissió d'Atenció a la Diversitat la que proposarà i concretarà totes les actuacions, recursos, eines més adequats, donant prioritat a la immersió lingüística, que caldrà aplicar a l'alumnat nouvingut i que quedaran reflectits en el Pla Individual (PI).

7.5.- Atenció a la Diversitat

A l'Escola Anòia, l'atenció a la diversitat pel que fa a les competències lingüístiques se centra en l'aprenentatge i la consolidació de l'expressió oral i de la comprensió lectora com a base de les competències bàsiques que l'alumnat ha d'assolir en finalitzar l'Educació Secundària Obligatòria. Si bé l'alumnat rep una atenció personalitzada i individualitzada, l'escola incideix en la inclusió de manera que es fonamenta el treball en grups heterogenis.

7.6.- Metodologies i materials didàctics

Al llarg de tota la Secundària l'escola aplica diferents metodologies per tal d'afavorir el desenvolupament de les diferents capacitats de l'alumnat, potenciant especialment el treball cooperatiu i el treball per projectes.

S'apliquen criteris explícits i compartits per a la selecció de llibres de text i per a l'adaptació i/o creació de materials didàctics per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge i pels materials que es consideren complementaris.

El centre també elabora el material didàctic específic de les matèries següents:

- Llengua catalana de 4t d'ESO
- Cultura i valors ètics de 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO
- Tutoria de 3r i 4t d'ESO
- Taller de Dramatització de 1r i 2n d'ESO
- Llatí de 4t d'ESO

7.7.- Recursos TIC

El centre utilitza els recursos TIC (Tècniques de la Informació i la Comunicació) i TAC (Tecnologies de l'Aprenentatge i Comunicació) i audiovisuals en l'aprenentatge de totes les llengües com a mitjà d'accés a materials diversos i autèntics, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat. És important aprofitar l'interès que aquestes eines desperten entre els alumnes per normalitzar l'ús de diversos models lingüístics i difondre les activitats realitzades al centre.

7.8.- Agrupaments

A l'Escola, el grup-classe sempre s'ha format seguint criteris d'heterogeneïtat, potenciant la presència d'alumnes amb diferents capacitats i habilitats. Per la creació de grups dins del grup-classe se segueixen diferents criteris i estratègies:

- Els grups de desdoblament bàsicament també es fan seguint criteris d'heterogeneïtat si bé, en funció de les feines a realitzar (activitats d'ampliació o reforç) es pot modificar la seva composició per fer-los homogenis.
- La formació del petit grup (tres o quatre persones) segueix diversos criteris: grups heterogenis, grups per interessos comuns...
- Parelles

7.9.- Organització de la programació curricular

7.9.1.- Coordinació amb les escoles de primària vinculades

En aquesta coordinació es treballen diferents aspectes, no només relacionats amb la competència lingüística, i s'estableixen els criteris bàsics i comuns d'actuació (lectures, deures estiu, aspectes metodològics...). En aquestes trobades hi assisteix, per part d'Escola Anòia, un membre de l'Equip Directiu, la psicòloga de l'escola i els tutors de 1r d'ESO.

7.9.2.- Coordinació entre nivells

Per organitzar la programació curricular de les àrees de llengües, les matèries de l'àrea de l'àmbit lingüístic (català, castellà, anglès) es coordinen des del departament d'humanitats.

També és aquest el departament que coordina totes les activitats de l'àmbit lingüístic que es realitzen a les altres matèries.

7.9.3.- Estructures lingüístiques comunes

Per evitar la repetició de continguts, el departament d'humanitats del centre ha organitzat l'aprenentatge de les estructures comunes de la llengua catalana i castellana seguint els criteris següents:

- Evitar la repetició de continguts
- Evitar l'anticipació

8.2.- ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

L'Escola Anoia participa en les accions següents relacionades amb l'ús de la llengua estrangera:

- Intercanvi dels alumnes de 3r d'ESO amb una escola alemanya de la localitat d'Öringhen. Es tracta d'un intercanvi de caire cultural on la llengua de comunicació és la llengua anglesa.
- Sortida a França, només per als alumnes que cursen francès, que es realitza de manera bianual.
- Participació en concursos i English Day.

9- LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

9.1.- LLENGUA DEL CENTRE

La llengua de comunicació interna és la llengua catalana: en les activitats d'aprenentatge (tret d'aquelles que es realitzen utilitzant la llengua castellana, anglesa, francesa i alemanya), claustres i reunions dels equips docents, reunions de pares, documentació del centre i actes, rètols, cartells, murals, ambientació del centre, notificacions, informes...

Tots els documents del centre (Projecte Educatiu, Projecte Lingüístic, Normativa d'organització i funcionament, Programació General Anual...) estan redactats emprant la llengua catalana.

En el cas de famílies de parla castellana, en les entrevistes personals s'utilitza aquesta llengua.

Quant a famílies que no coneixen ni la llengua catalana ni la castellana, l'escola utilitza el recurs de la mediació lingüística per facilitar la comunicació amb aquestes famílies.

9.2.- COMUNICACIÓ EXTERNA

El centre empra la llengua catalana en totes les seves comunicacions externes, sense perjudici del dret de la ciutadania de rebre-les en castellà si així ho sol·liciten.

El centre té una pàgina web que facilita la comunicació amb tota la comunitat educativa i que, a la vegada, és la que proporciona tota la informació general del centre. Aquesta web també utilitza la llengua catalana.

La participació del centre a les xarxes socials també es fa utilitzant la llengua catalana.

9.3.- ÚS NO SEXISTA DEL LLENGUATGE

A l'Escola s'utilitza un llenguatge no sexista ni androcèntric.

Es realitzen activitats diverses perquè l'alumnat pugui superar, si és el cas, tota mena d'estereotips i per desenvolupar actituds crítiques, respectuoses i solidàries davant actuacions que denigren les persones per motius de sexe, de segregació i desigualtat.